

підприємства до формулювання ще одного важливого принципу – циклічності управління [3, с. 106].

Циклічність управління тісно пов'язана з принципом оперативності, який змушує знижувати час ітерації і тим самим підвищувати ефективність управління.

Наведені принципи характеризують особливості системи управління інноваційними ризиками і можуть бути використані для формування ефективної системи управління. Однак їх конкретна реалізація залежить від індивідуальних особливостей кожного підприємства.

1. Андрєєва Т. Є., Петровська Т. Е. (2005). *Ризик у ринковій економіці* : навч. посіб. Х. : Бурун Книга. 128 с.

2. Донець Л. І. (2006). *Економічні ризики та методи їх вимірювання* : навч. посіб. К. : Центр навчальної літератури. 312 с.

3. Кузьмін О. Є., Вербицька Г. Л., Мельник О. Г. (2008). *Обґрунтування господарських рішень і оцінювання ризиків* : навч. посіб. Львів : Нац. ун-т «Львівська політехніка». 212 с.

4. Старостіна А. О., Кравченко В. А. (2004). *Ризик-менеджмент: теорія та практика* : навч. посіб. К. : Політехніка. 200 с.

5. Ступаков В. С., Токаренко Г. С. (2007). *Риск-менеджмент* : учеб. Пособие. М. : Финансы и статистика. 288 с.

6. Шегда А. В., Голованенко М. В. (2008). *Ризики в підприємстві: оцінювання та управління* : навч. посіб. К. : Знання. 271 с.

Summary. The article proposes a method for developing innovative risk management principles based on highlighting the specific features of their impact on projects related to the development, implementation, commercialization and support of innovations, and also proposes the principles of management directly innovative risks that can be taken into account by entrepreneurs when carrying out innovative activities.

Key words: innovation risk; business sector; specifics business activity; principles of risk management; risk management; development strategy; increase of innovative productivity

ТУРИСТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

О. Тірон
викладач

Ізмаїльський державний гуманітарний університет

Т. Харченко

студентка 4 курсу

Ізмаїльський державний гуманітарний університет

Анотація: Проведено аналіз ефективності туристичної діяльності в Україні в умовах Євроінтеграції. Визначено властивості і функції туристичного бізнесу як складової економічного комплексу в Україні. Проаналізовано досвід європейських країн в наданні туристичних послуг. Акцентовано увагу на визначені необхідних задач для впровадження ефективної туристичної політики.

Ключові слова: Європейський Союз, туристична галузь, національна економіка, бізнес, прибуток.

Європейський союз – це складне та унікальне утворення в сучасній системі міжнародних відносин. Історично так склалось що з політико-інституційної позиції європейська інтеграція це процес поступового делегування (передавання) національних повноважень від місцевих керівних органів до загальноєвропейських. Це основний структурний принцип ЄС який відображає його самобутню політичну систему.

Політичній моделі ЄС характерна чітко прописана культура ведення діалогу, пошуку компромісів та глибоке поєднання процесів міжнародної співпраці та інтеграції. Це призводить до формування транснаціональних мереж які відповідають за взаємодію та ухвалення рішень. Європейський Союз поступово розширює свої кордони та зміцнює зв'язки з країнами які не є членами цієї організації. Виходячи з цього можна сказати що Європейський Союз це найбільший та найпотужніший політичний гравець на європейському континенті [1].

В контексті інтеграції України до європейської спільноти гостро постає питання змін в туристичній політиці нашої країни. Туризм визнано пріоритетною сферою для розвитку, це визначатиме спеціалізацію цієї сфери у майбутньому. Від інтеграції Україна зможе розраховувати на співпрацю з високорозвиненими державами, а також можливість використання їх досвіду. Ці фактори слугують певним гарантом успіху, та повинні допомогти українським можновладцям розробити та запровадити власну Українську стратегію просування політики у сфері туризму. Адаптація досвіду високорозвинених країн дозволить забезпечити виконання норм ЄС, що в свою чергу стане вагомим внеском в процес налагодження контактів та інтеграції України до ЄС [4].

Туристична галузь займає провідне місце в цьому процесі, адже вона представляє собою високорентабельну частину світової економіки. Розвинені країни приділяють багато уваги розвитку туристичного бізнесу на своїй території. Сукупність соціальних відносин, які утворюються при реалізації туристичної діяльності, а саме при створенні, розподілі, обміні та споживанні туристичного продукту (туристичних послуг) називається економікою туристичного бізнесу. Це невід'ємна складова частина господарського комплексу будь-якої країни і є каталізатором економічного зростання [2].

Всі компанії та суб'єкти господарювання, що приймають безпосередню участь в обслуговуванні туристів повинні отримувати певні прибутки. Саме

можливість отримання прибутків дозволяє говорити про туризм, як про галузь бізнесу. Комерційна спрямованість – це термін яким позначається планування і підготовка маршрутів, стрімке будівництво готельних комплексів, співпрацю з клієнтами та розвиток туристичної інфраструктури в окремих районах, а також багато інших процесів. Таким чином комерційна спрямованість туристичної діяльності та розробка організаційних планів із залучення і обслуговування туристів дозволяє нам класифікувати сучасний туристичний бізнес до індустрії відпочинку, лікування та розваг.

Важко переоцінити вагомість внеску який робить туризм в розвиток національної економіки будь якої країни. Це сталося через те, що існують абсолютно об'єктивні чинники, які створюють фундамент для туристичної діяльності. Передумови розвитку туристичної діяльності створюються на підставі географічних, економічних, історичних та культурних чинників. Щоб визначити особливості розвитку туристичного бізнесу в Україні потрібно на довгостроковій основі виявляти можливості та перешкоди для подальшого розвитку цієї галузі. Підписання Україною Угоди про Асоціацію з ЄС змінило роль туристичної галузі в соціально-економічному розвитку країни. Тепер в туристичній галузі потрібно працювати над покращенням механізмів державного контролю та керуванням туристичною сферою, а головною метою нової туристичної політики повинно стати створення комфортних та сприятливих умов для розвитку як туризму так і близьких до нього галузей економіки.

На сьогоднішній день туристичний бізнес в Україні як складова економічного комплексу характеризується властивостями і функціями які наведено на *малюнку 1*.

Через зручне географічне положення та багату історію наша держава представляє собою абсолютно унікальний набір історичних, природних та культурних пам'яток, також не можна не згадати про значні рекреаційні можливості [3]. Ці факти свідчать про багаті та цілком реальні перспективи швидкого розвитку туристичного бізнесу, що у майбутньому дозволить Україні посісти одне з найвищих місць в списку країн-лідерів туристичного бізнесу.

Мал. 1. Властивості і функції туристичного бізнесу в Україні

Таким чином неупинний процес глобалізації спонукає Україну до визначення туризму як однієї із найприоритетніших галузей національної економіки.

Сьогодні українське керівництво в розвитку туристичної галузі робить акцент на розвитку туристичної інфраструктури і транспортних коридорів. Також значна увага приділяється контролю якості туристичних послуг які надходять до кінцевого споживача – клієнта. Очевидним є той факт, що інтеграція до ЄС передбачає запровадження європейських стандартів і норм не тільки в туризмі але й в освіті, та передбачає просування власних науково-технічних і культурних здобутків у ЄС. Ці кроки повинні працювати над підвищенням Української культурної ідентичності з іншими народами ЄС, а також над приєднанням до загальноєвропейського освітньо-інтелектуального та науково-технічного середовища.

Україна повинна сконцентруватись на подальшому розвитку демократії, політичній стабільності та має приділити увагу до правильного визначення пріоритетних напрямків економічного розвитку. А вступ України до ЄС зможе забезпечити створення високоприбуткової галузі туризму, що буде здатна задовольняти потреби внутрішнього та міжнародного туризму. Для цього потрібно правильно оцінити потужність рекреаційного, культурно-історичного, природно-кліматичного та соціального економічного потенціалу країни, а також національних особливостей українського народу.

Зараз в Україні існує ряд проблем які заважають подальшому розвитку туристичної галузі навіть в умовах євроінтеграції. Ситуацію погіршує той факт, що не робиться жодних кроків для вирішення цих проблем. Наприклад, Україна

чекала на спрощення та повну відміну візового режиму з ЄС з 2005 року. Нещодавно ми отримали від ЄС рішення про скасування віз для нас, але нажаль, це так і не стало основою для успішної розвитку туристичного бізнесу в Україні. Відомо, що у всесвітньому рейтингу туристичної конкурентоспроможності якій розроблюється на Всесвітньому економічному форумі (ВЕФ) Україна піднялась на 10 позицій та в 2019 році займає 78 місце серед 136 країн і територій. Це рейтинг охоплює такі ключові параметри: ціни, рівень безпеки, доступна інфраструктура, охорона здоров'я, культурні ресурси та відкритість до міжнародної співпраці. Загалом, не можна сказати що розвиток повністю відсутній, але его темпи явно замалі для того, щоб наздогнати країни, які посідають передові місця в цьому рейтингу.

Ми також не можемо не згадати про стан українських доріг, адже нашими дорогами європейці лякають своїх дітей на ніч. Багато європейських автоперевізників просто відмовляються прокладати маршрути в Україну, через те що економічно не вигідно після візиту до України ремонтувати техніку. Україні варто подивитись на те, як покращення автодоріг призвело до зросту туристичного потоку в сусідніх країни. Наприклад в Румунії ремонт найголовніших автомагістралей призвів до 30% росту туристичного потоку. Дуже шкода, але поки в Україні дороги в такому жахливому стані взагалі не можна розмовляти про будь-який потенціал розвитку туристичного бізнесу.

Ще одна надзвичайно велика проблема туристичної галузі в Україні – це повна відсутність правильного маркетингового підходу для міжнародного просування різноманітних туристичних місць в Україні. Україна цілеспрямовано не надає таку інформацію до ЄС, а тому європейські туристи доволі неохоче обирають Україну як туристичну ціль саме тому що вони просто не знають, що можуть тут побачити. Це дуже негативно впливає на розвиток туристичного бізнесу України.

Досвіт європейських країн свідчить про те, що національний туризм потрібно будувати на традиціях країни загалом, та на традиціях місцевих народів які проживають на певних територіях. Українські можновладці повинні бути здатні ефективно перетворити традиції на туристичний продукт. Також через конфлікт на Сході країні, Україна повинна звернути особливу увагу на надання інформації про безпеку на мирних територіях. Адже нестача такої інформації ще більше знижує кількість бажаючих подорожувати Україною [1].

Україна має дуже високий потенціал розвитку туристичного бізнесу, але цей потенціал не реалізується і на 20 відсотків. Розвиток туристичного бізнесу в Україні проходить занадто повільно, щоб за його рахунок можна було значно покращити економічне положення країни. Великі надії покладаються на запровадження європейських стандартів, які зможуть збільшити відсоток реалізації туристичного потенціалу. Але темпи запровадження цих стандартів занадто малі, тому вони не чинять майже жодного ефекту. Також Українська влада не приділяє достатньої уваги міжнародному іміджу країни. Для ефективного розвитку туристичного бізнесу Україні потрібна ефективна багатопланова стратегія «захоплення» світового ринку туризму. Ця стратегія

повинна враховувати надзвичайно високу конкуренцію на туристичному ринку з якою Україна майже нічого зробити не може, через загальну відсталість від розвинених держав.

1. Дубовик Б. *Досвід міжнародної співпраці в рамках євро регіонів. Перспективи України*. URL: <http://www.uspishnaukraina.com.ua>

2. *Офіційний інтернет-сайт Державної служби туризму і курортів*. URL: www.tourism.gov.ua

3. *Про схвалення Стратегії розвитку туризму та курортів на період до 2026 року № 168-р – редакція від 16.03.2017*. URL: <http://www.kmu.gov.ua/control/ru/cardnpd?docid=249826501>

4. Шевченко С. (2013). *Перспективи європейської інтеграції ринку туристичних послуг України*. Науковий вісник НЛТУ України. Вип. 23.2. С. 124-130.

Summary. *Our study analyzes the effectiveness of tourism activities in Ukraine in the context of European integration. We have determined the properties and functions of the tourist business as an element of the industrial complex in Ukraine. Analyzed the experience of European countries in providing tourist services. We paid special attention to identifying the necessary steps for the implementation of effective tourism policy.*

Key words: *European Union, tourism industry, national economy, business, profit.*

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИКУ МІЖНАРОДНОГО В'ІЗНОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

Р. Шевченко-Перецьолкіна

кандидат економічних наук, доцент

Ізмаїльський державний гуманітарний університет

О. Голуб

студентка 4 курсу

Ізмаїльський державний гуманітарний університет

Анотація. *У статті розкриті особливості розвитку міжнародного в'їзного туризму в Україні в умовах євроінтеграції. Проаналізовано туристичні потоки в'їзних туристів в Україну за останні дев'ять років. Зазначено, що незважаючи на стримувальні фактори, наша держава має великий потенціал для розвитку туристичної галузі в майбутньому. Запропонована низка заходів для залучення іноземних туристів. Акцентовано увагу на тому, що євроінтеграційні процеси мають позитивно вплинути на туризм, та інші галузі економіки країни.*

Ключові слова: *євроінтеграція, туристична галузь, туристичні потоки, Європейський союз, міжнародний туризм.*

Туризм – одна із стрімко розвиваючих галузей світової економіки. З'являються нові види туризму, які сприяють поповненню бюджету, створенню нових робочих місць. Вельми перспективним являється міжнародний туризм, так як впливає на розвиток соціально-економічних та політичних відносин між країнами, завдяки